

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio. An Matrimonium nondum consummatum dissolvi, vel irritum
declarari possit propter luem Gallicam compartis ignoratam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

est consummatum, pro nullo declarandum. Jurisperitus causam Sixti defendendam suscepit, prius tamen moniti, non admodum magnam victoriæ spem sibi affulgere, se tamen, si velit Sixtus, facturum,

quantum posset. Mota igitur est & introdu-
ta

***

QUÆSTIO.

*An Matrimonium nondum consummatum
dissolvi vel irritum declarari possit prop-
ter luem Gallicam, qua labo-
rat conjunx, viro id igno-
rante ducta?*

CAusidicus, ut evinceret in Con-
sistorio, speciosè & contentio-
sè adduxit hæc argumenta.
1. dixit: propter lepram, prius ab
altera parte ignoratam, & post nup-
tias primùm cognitam, dissolvi-
tur Matrimonium Ratum: ergo
etiam propter luem Gallicam, & si-
miles morbos contagiosos, & hor-
rorem parientes, propter paritatem
rationis, uti DD. communiter cum
Viviano in *c. fin. h. t.* & Barbof. *ibid.*
n. 3. hos morbos, ac in specie Gali-
licum, æquiparant lepræ in hac ma-
teria. *Anteq.* probavit ex *d. c. fin.*

ubi Urbanus III. ad quæstionem,
an casu, quo Sponsorum unus lepram
incurrat, alter ad consummandam
maritalem copulam compelli debeat, re-
spondit, ad eam accipiendam cogi non de-
bere, cum nondum inter eos Matrimonium
fuerit consummatum: ergo Matrimo-
nium præcisè Ratum non stringit
eum, qui ignoranter duxit lepræ la-
borantem: ergo est dissolvendum
Episcopali auctoritate. 2. institit
ex *can. 18. caus. 32. q. 7.* ubi Papa
de quodam viro, qui duxit scemi-
nam infirmitate tali laborantem, ut
non valuerit debitum reddere, ita
re-

rescripsit: bonum esse, si sic permaneres, ut abstinentia vacares; sed quia hoc magnum est, ille, qui se non poterit continere, nubat magis, non tamen subsidij opem subtrahas ab illa, quam infirmitas prepedis: sed lues Gallica non minus est tanta infirmitas, ut moraliter impossibile sit Sixto debitum redere: ergo. 3. fecit paritatem cum ingenuo, qui duxit ancillam ignoranter, quod Matrimonium tanquam nullum declarari debet, nisi sequatur rati habitio post adeptam notitiam. per c. 2. *Sc. fin. de conjug. serv.* ergo etiam pro nullo reputari debet, quod sanus cum ægra, tam turpem & simul contagiosum morbum habente, ignoranter contractum est, quia, sicut conditio servilis est qualitas personæ potens merito impedire consensum in talem personam, ita & morbus tantum creans horrorem & simul infectionis periculum merito habetur pro qualitate personæ, quæ merito impedire consensum in eam possit. 4. agebat: Sponsalia cum persona ita male affecta ignoranter inita non stringunt, nisi ratificentur: ergo nec Matrimonium Ratum; quia pugnat eadem ratio; nam verisimile non est, quod aliquis, sicut Matrimonium promittere, ita & adhuc magis illud contrahere voluerit cum tali persona. Certè si Sixtus scivisset hunc morbum, non duxisset.

His minimè moti Iudices Con-

sistoriales pronuntiârunt pro valore Matrimonij, adeoque penes se non esse illud declarare nullum, addentes, neque dispensare in Matrimonio Rato validè contracto se posse; & quidem rectè sapienterque cum unanimi DD. sententia; quia nullibi in Jure Sacro reperitur, lepram vel aliam lue[m], utur turpem & contagiosam, licet eâ laboret una pars jam tempore Matrimonij contracti, idque ignoretur à parte sana, esse impedimentum dirimens Matrimonij, vel vim habere dissolvendi Matrimonium Ratum, aut Episcopo datam esse in eo dispensandi facultatem.

Causidicus, qui hunc exitum satis præviderat, facile acquiescet, & suorum argumentorum solutionem, quam ego nunc ipsi dabo, capiet. In 1. textu aperte est sermo non de Matrimonio Rato, sed de Sponsalibus de futuro; nec aliud evincitur ex verbo *consummandam*, & *consummatum*, quod Pontifex adhibuit, quia, ut responsio congruat interrogationi, quæ consiltebat in hoc, *utrum, si post Sponsalia NB. de futuro, NB. antequam à viro mulier tractetur (adeoque ante nuptias) alter eorum lepræ morbum incurras, alius ad consummandam copulam maritalem compelli debeat? id consummandam & consummatum accipi debent non de consummatione strictè tali, quæ fit per copulam carnalem, sed de latius sumpta, quæ fit per consensum de præ-*
senti

fenti præstitum, quo Matrimonium essentialiter consummatur, & completur in suo esse: id quod ipse Pontifex insinuat, dum ait, ad eam NB. accipiendam cogi non debere. In 2. textu vel Pontifex dispensavit in Matrimonio Rato propter infirmitatem, à redditione debiti impediens, quod Pontifex facere potest (etiam probabiliter in hoc nostro casu) ut explicant aliqui cum Barbofa: vel sermo fuit de muliere arætitudinis, à viro insuperabilis, ægritudinem habente, propter quam velut impedimentum impotentia saltem respectiva Matrimonium fuit nullum, ut exponunt alii cum Tholo, & Gonzal, sed lues Gallica, lepra &c. non inducunt impedimentum impotentia, vel aliud dirimens. In 3. argumento negatur *conf. & paritas*; quia conditio servilis, ab ingenuo ignorata, à Canonibus pro impedimento dirimente est declarata, non verò morbus ullus quantumcunque turpis aut contagiosus: nec paritas rationis, etsi daretur, facit, ut lex odiosa, statuens impedimentum dirimens, extendatur ad casum in Jure non expressum. Id concedo, quòd

Sixtus durante hoc morbo & periculo infectionis aut horrore non teneatur Gertrudi reddere debitum, adeoque possit separationem quoad thorum facere, cum non censeatur, à Gertrude deceptus, se obligasse cum tanto periculo & horrore. In 4. iterum rotundè negatur paritas, quia Sponsalia de futuro sunt solubilia ex justa causa, qualis utique est lues Gallica existens, & ignorata, vel superveniens Sponsalibus: contra Matrimonium Ratum ex natura sua est insolubile, ac sola Professione Religiosa dissolvi potest. c. 2. 6. 7. de convers. conjug. &, ut habet probabilior, dispensatione Summi Pontificis. Non attenditur, quid fecisset Sixtus facta hypothese scientia, sed quid actu fecerit; aliàs plurima Matrimonia, quæ communiter habentur pro validis, dici deberent invalida; quia sæpissime non fuissent contracta, si compatis defectus, vel naturales vel morales, paupertas &c. fuissent cogniti.

✱ (o) ✱

